

การวิเคราะห์คัมภีร์ปริตตคัมภีร์

พระศรีสุธรรมมุนี (บุญเทียม ญาณินฺโท) ผศ. 2

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Abstract

The analytical research on ‘Parittakhanthi’ has the objective for, to exchange and inspects Parittakhanthi Scriptures with the Palm Leaves–Inscribed Khmer Version, to translate the Parittakhanthi Scriptures to be Thai language by mean using to help study Paritta chanting, to present the main point ethical behavior Paritta chanting as appear in Parittakhanthi Scriptures and effect for Thai society. **The result of research found that;** The Parittakhanthi Scriptures have The Paritta chanting has been from ancience times and appears in Ratanasuta by chanting to prevent dangerous 3 items namely, 1. Famine means disaster from starve 2. In human means disaster from unhuman being and giant 3. Illness means disaster from plague. The Paritta as chanting has not protected 3 groups mean 1. The person who do sins with five heaiest punishment 2. The person who to mistake bad for good 3. The person who has not believe powerful of Paritta..

Keywords: study, analysis, Parittakhanthi Scriptures,

บทคัดย่อ

การศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์ปริตตคัมภีร์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อปริวรรตและตรวจชำระคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ฉบับจารบอนใบลานอักษรขอม เพื่อแปลคัมภีร์ปริตตคัมภีร์เป็นภาษาไทยใช้เป็นอุปกรณ์การศึกษาการสวดพระปริตร เพื่อเสนอหลักคุณค่าทางจริยธรรมการสวดพระปริตรที่ปรากฏในคัมภีร์ปริตรคัมภีร์ ต่อสังคมไทยผลการวิจัยพบว่า คัมภีร์ปริตตคัมภีร์นั้น สวดสาธยายเพื่อขจัดภัย 3 ประการ คือ (1) ทุพภิกขภัย ภัยอันเกิดจากความอดอยาก (2) อมฤตสภัย ภัยอันเกิดจากอมนุษย์มีภัยเป็นต้น (3) โรคภัย ภัยอันเกิดจากโรคระบาด พระปริตรที่สวดสาธยายนั้น ย่อมไม่คุ้มครองบุคคล 3 จำพวก คือ (1) คนทำอนันตริยกรรม (2) คนมีความเห็นผิด (๓) คนไม่มีความเชื่ออำนาจของพระปริตร ผู้สาธยายพระปริตร ฟังมีองค์คุณ 3 ประการ คือ (1) สาธยายถูกไม่ผิดอักษร (2) เข้าใจความหมาย (3) มีความเมตตาแก่ผู้ฟัง ผู้สาธยายและผู้ฟังที่กอบประด้วยองค์คุณเหล่านี้ พระปริตรจึงจะคุ้มครองรักษาไม่ให้เกิดอุปสรรคอันตรายได้

คำสำคัญ การศึกษา, การวิเคราะห์, คัมภีร์ปริตตคัมภีร์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสวดสาธยายพระธรรมวินัย เป็นหน้าที่ซึ่งพระพุทธรูปองค์ทรงรับสั่งไว้ให้เป็นภาระของพระสาวกทั้งหลาย ดังข้อความบาลีว่า “ตสมมาตีห จุนฺห เยเต มया ธมฺมา อภิญญา เทลิตา, ตตฺถ สพฺเพเหว สงฺคายิตฺพุํ วิจฺจิตฺพุํ, ยถียํ พุรฺหมจฺริยํ อพฺุณฺณิยํ อสฺส จิรฺภูตฺติกํ ตสฺเสว พุทฺชนฺหิตาย พุทฺชนฺสุขาย โลกานุกมฺพาย อตฺถาย หิตาย สุขาย เทวมฺนุสฺसानํ กตเม จ เต จุนฺห เสยฺยถึํ. จตฺตาริ สติปฏฺฐานา จตฺตาริ สมนฺปฺปชานา จตฺตาริ อิติธิปาทา ปญฺจินฺทริยานิ ปญฺจ พลานิ สดฺต สมฺโพชฌณฺคา อริโย อฏฺฐจฺจิกโก มคฺโค”

มีใจความแปลสรุปได้ว่า “ดูก่อนจนฺทะ เพราะฉะนั้น พวกเราทั้งหมดนั้นแหละ ฟังสังคายนาธรรมทั้งหลายที่เราแสดงไว้แล้วเพื่อความรู้อย่าง เพื่อให้พระภุชงค์นี้ตั้งอยู่ได้นาน เพื่อเกื้อกูลแก่คนหมู่มาก เพื่อสุขแก่คนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย คือ สติปัฏฐาน 4 สัมมัปปธาน 4 อิทธิบาท 4 อินทรีย์ 5 พละ 5 โพชฌงค์ 7 อริยมรรคมีองค์ 8”

คำว่า “สงฺคายิตฺพุํ : ฟังสังคายนา” นั้น พระอรรถกถาจารย์อธิบายว่า สงฺคายิตฺพุํ วาเจตฺพุํ สขฺมคายิตฺพุํ แปลว่า “คำว่า ฟังสังคายนา หมายถึง ฟังบอกต่อ ฟังสาธยาย” จากคำอธิบายของพระอรรถกถาจารย์นี้ หมายถึงฟังสวดสาธยายทรงจำสืบทอดพระธรรมที่พระพุทธรูปเจ้าทรงแสดงไว้ เพื่อรักษาพระธรรมวินัยไว้ พระภิกษุสงฆ์ได้อธิบายเรื่องการสังคายนาให้เห็นว่าเป็นการสวดสาธยายชัดเจนยิ่งขึ้น

ว่า “สงฺคายิตฺพุํ สมนฺเทว คายิตฺพุํ กเถตฺพุํ, ตํปน สงฺคายนํ วาจนามคฺโคติ อาท วาเจตฺพุํ” แปลว่า “คำว่า ฟังสังคายนา หมายถึงฟังสวด คือ ฟังกล่าวให้ถูกต้อง ก็การสังคายนานั้น เป็นแนวทางแห่งการบอก คือการสอน ดังนั้น พระอรรถกถาจารย์จึงกล่าววว่า วาเจตฺพุํ : ฟังบอกต่อ”

พระพุทธรูปองค์ทรงแนะนำให้พระจนฺทะกับพระอานนทํ สวดสาธยายพระธรรม ได้พัฒนามาเป็นการสวดพระปริตรเพื่อความเจริญรุ่งเรืองและเพื่อป้องกันอันตรายต่างๆ ต่อมา เมื่อจารึกพระธรรมวินัยเป็นลายลักษณ์อักษรลงบนใบลานที่ศรีลังกาแล้ว ภาระการทรงจำสวดสาธยายก็เบาลง พระสาวก ได้เปลี่ยนการสวดสาธยายเพื่อทรงจำสืบทอดพระธรรมวินัยมาเป็นสวดสาธยายเพื่อความบันเทิงใจ เพื่อความเจริญรุ่งเรือง และเพื่อป้องกันอันตรายต่างๆ ในศรีลังกา นิยมการสวดพระปริตร จึงเกิดมีการรวบรวมพระสูตรในพระไตรปิฎกมาเป็นตำราสวดสาธยายชื่อว่า พระปริตรจตุภาณวารบาลี เป็นคัมภีร์บันทึกบทสวดพระปริตรมีการแต่งคำอธิบายเรียกว่า สารัตถสมุจจยจตุภาณวารอรรถกถา และคัมภีร์พระปริตรจตุภาณวารกับคัมภีร์สารัตถสมุจจยจตุภาณวารอรรถกถา ก็ได้ถูกนำเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย ได้มีการแปลเป็นภาษาไทยต่อมา มีความนิยมนิมนต์พระสงฆ์มาสวดสาธยายพระปริตร ทั้งในงานพระราชพิธีและในงานมงคลของประชาชน เนื่องจากพระปริตรภาณวาร มีบทสวดมากบท พระสงฆ์ไม่สามารถสวดสาธยายให้จบในเวลาอันจำกัดได้ จึงได้มีการย่อบทสวดให้น้อยลงเรียกว่า พระปริตรเจ็ด

ตำนานพระปริตรสิบสองตำนาน คือ รวบรวมย่อลงและแต่งพระปริตรเพิ่มใหม่เป็นคัมภีร์ปริตตบาลีกาลต่อมา ได้มีการแต่งคัมภีร์ปริตตคัมภีร์อธิบายเฉพาะถ้อยคำที่เป็นคัมภีร์บท คือข้อความเข้าใจยาก ดูเป็นเงื่อนปมแก้ยาก คัมภีร์ปริตตคัมภีร์บาลีนี้ ยังไม่มีฉบับที่ปริวรรตจัดพิมพ์เป็นฉบับบาลีอักษรไทย จากการสำรวจคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ในเบื้องต้น พบว่า คัมภีร์ปริตตคัมภีร์ฉบับโบราณจารอักษรมีจำนวน ๓ ผูก แต่ละผูกมีจำนวน ๒๐ กว่าล้าน จำนวน ๑๐ บท คือ มังคลปริตร รัตนปริตร เมตตปริตร ชันธปริตร โมรปริตร ธชัคคปริตร อภานาฎียปริตร อังคุลิมาลปริตร โพชฌังคปริตร และปฐพัตถปริตร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประสงค์จะปริวรรตคัมภีร์ปริตตคัมภีร์จากบาลีอักษรขอมเป็นบาลีอักษรไทยและแปลเป็นภาษาไทย ศึกษาความหมายที่ท่านอธิบายบทสวดปริตร เพื่อวิเคราะห์ความหมายและหลักธรรมที่เกี่ยวกับบทสวด ซึ่งสมควรที่จะเผยแพร่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในบทสวดพระปริตรที่นิยมสวดสาธยายกันในสังคมไทย เริ่มตั้งแต่สมัยที่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในประเทศไทย เพื่อเป็นการเสนอหลักคุณค่าทางจริยธรรมในการสวดพระปริตรที่ปรากฏในคัมภีร์ปริตรคัมภีร์ต่อสังคมไทย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อ ปริวรรต และตรวจชำระคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ฉบับจารบนใบลานอักษรขอม
- 2) เพื่อแปลคัมภีร์ปริตตคัมภีร์เป็นภาษาไทย ใช้เป็นอุปกรณ์การศึกษาการสวดพระปริตร

3) เพื่อเสนอหลักคุณค่าทางจริยธรรมการสวดพระปริตรที่ปรากฏในคัมภีร์ปริตรคัมภีร์ต่อสังคมไทย

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน ดังรายละเอียด ดังนี้ ขั้นที่หนึ่ง ปริวรรตคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ ตรวจสอบชำระแปลเป็นภาษาไทย อ่าน วิเคราะห์ เทียบเคียงกับข้อมูลในพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา ปกรณวิเสส ไวยากรณ์ ขั้นที่สอง วิเคราะห์ข้อมูลในคัมภีร์ปริตตคัมภีร์กับคำแปลภาษาไทย จัดกลุ่มอธิบายความหมายเฉพาะศัพท์และกลุ่มอธิบายหลักธรรม จัดพิมพ์เป็นรายงานการวิจัย ขั้นที่สามติดตามเล่มงานวิจัยเพื่อนำมาปรับแก้ตามมติกรรมการ ขั้นที่สี่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ส่งสถาบันวิจัยเพื่อดำเนินการต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ปริวรรตและตรวจชำระคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ฉบับจารบนใบลานอักษรขอม

ได้แปลคัมภีร์ปริตตคัมภีร์เป็นภาษาไทยเพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไปในอนาคต

ได้ทราบหลักคุณค่าทางจริยธรรมการสวดพระปริตรที่ปรากฏในคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ต่อสังคมไทย

หลักคุณค่าทางจริยธรรมการสวดพระปริตรที่ปรากฏคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ต่อสังคมไทย คือ คัมภีร์อรรถกถาของพระปริตรบทนั้นๆ เนื่องจากพระเถระผู้ประมวลพุทธวจนะไว้ภายใต้ชื่อว่า “ปริตตบาลี” แต่ละบทมีที่มาต่างๆ กันไป ดังนี้ (1) มงคลสูตร (2) รตนสูตร หรือ รตนปริตร (3) เมตตสูตร หรือเมตต

ปริตร (4) ชันธปริตร (5) โมรปริตร (6) วัฏฏกปริตร พบใน ขุททกนิกาย ชาดก และขุททกนิกายจริยาปิฎก จึงเป็นแหล่งที่มาของข้อมูลในการพรรณนาโดยตรง (7) ธชัคคปริตร (8) อาฏานาฎียปริตร (9) อังคุลิมาลปริตร (10) โพชนังคปริตร (11) ปุพพณหปริตร ที่กล่าวมาอรรถกถาของพระสูตรต่างๆ ที่ยกขึ้นเป็นพระปริตรนั้น บางสูตร พระอรรถกถาจารย์ ขยายความไว้กว้างขวาง บางสูตรขยายความไว้เพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามทุกปาฐะล้วนเป็นประโยชน์ ให้เกิดความเข้าใจในการนำมาปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้นจากสังสารทุกข์

ผลการวิจัย

ปริวรรตและตรวจชำระคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ฉบับจารบอนใบลานอักษรขอม คุณค่าทางจริยธรรมการสวดพระปริตร

พบว่าปริวรรตและตรวจชำระคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ฉบับจารบอนใบลานอักษรขอม เพื่อแปลคัมภีร์ปริตตคัมภีร์เป็นภาษาไทยใช้เป็นอุปกรณ์การศึกษาการสวดพระปริตร

คัมภีร์จตุภาควารอรรถกถา พระอโนมทัสสีเถระ เขียนสังวรรณนาโดยอาศัยเนื้อความในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถาในคัมภีร์ต่างๆ ที่มีเนื้อความเกี่ยวข้องกัน นำมาร้อยเรียงเป็นอรรถกถาไว้โดยพิสดาร ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตัวอย่างพหุเห็นเป็นแนวในการศึกษาตัวอย่างต่าง ๆ เช่น อิทานิ ยัม วุตตัม “พุทฺธํ สรณคมนํ คมกณฺจวิภาวเย”ติ ฯลฯ พุทฺโธติ. จากสาธกที่ยกมานั้น จะเห็นว่า ท่านพระอโนมทัสสีเถระ ได้นำพุทธวจนะ

และอรรถกถาจนมาเรียงร้อยไว้ในคัมภีร์จตุภาควารอรรถกถา ให้เห็นวินิจฉัยต่างๆ ผู้ประสงค์จะศึกษาเรื่องพระปริตร ท่านแสดงอรรถกถาแต่สูตรหรือแต่ละปริตรไว้พร้อมทั้งสังวัณเณตัพพทและสังวรรณนาบทเป็นต้น

หลักคุณค่าทางจริยธรรมการสวดพระปริตร คัมภีร์ปริตรฎีกา ท่านพระเตโชที่ปีเถระ ได้รจนาขึ้นเพื่อขยายความพระปริตร โดยนำพุทธวจนะ อรรถกถาจนนะ ฎีกาจนนะ และนิรุตติวจนะ มาเป็นคำขยายความ เหมือนวินิจฉัยข้อความในคัมภีร์ปริตตปาลี ให้มีความมั่นคง โดยหวังให้เป็นประโยชน์แก่พุทธศาสนิกชน ผู้มีปกติสวดพระปริตรอยู่เป็นประจำ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตัวอย่างพหุเห็นเป็นแนวในการศึกษา

หลักคุณค่าทางจริยธรรมการสวดพระปริตร จากสาธกที่นำเสนอมานี้ จะเห็นว่า ท่านพระเตโชที่ปีเถระ เมื่อจะขยายความคัมภีร์ปริตตฎีกา ได้นำพุทธวจนะเป็นต้น มาเรียบเรียงไว้ในงานประพันธ์ของท่าน แสดงวินิจฉัยครอบคลุมแม้ด้วยพยากรณ์วิชาน ฉันทวิธี โดยหวังให้เป็นประโยชน์แก่พุทธศาสนิกชน ผู้มีปกติสวดพระปริตรอยู่เป็นประจำ

คัมภีร์ปริตรคัมภีร์ ผู้รจนาตั้งใจเรียบเรียง โดยนำความรู้จากคัมภีร์อรรถกถาต่างๆ มาเรียงร้อยไว้โดยไม่บอกคัมภีร์ที่อาศัย ไม่บอกชื่อตนเอง ไม่บอกยุคสมัยที่รจนา ไม่มีนิคมกถา หรือเป็นไปได้อันคัมภีร์ที่ใช้เป็นต้นฉบับในการคัดลอกต่อกันมา ไม่บริบูรณ์ครบถ้วนเพื่อเจริญศรัทธา มีเพียงการนำชื่อพระโพธิสัตว์ ชื่อชาดก หรือ แสดงธาตุอันเป็นศัพท์

ของคำว่า ปารมี ดังนั้น ถ้ากล่าวถึงความน่าเชื่อถือ
คัมภีร์ปิตตคัมภีร์นี้มีน้ำหนักเบามาก

ผู้วิจัย ได้พิจารณาปาฐะต่างๆ ทำให้ทราบว่า
ผู้รจนามิ่ไม่บอกภาคตถสถานแห่งปาฐะไว้ แต่พระ
สูตร หรือปริตรแต่ละบทนั้นมีที่มาแน่นอน เมื่อตาม
ไปดูอรรถกถาของพระสูตร จึงเห็นความทรงจำที่
แม่นยำ แตกฉานในปาฐะที่ตนประสงค์ยกขึ้นเป็นบท
ตั้ง เพื่อขยายความได้นำเอาวิธีเจริญพุทธานุสสติ
ธรรมานุสสติ และสังฆานุสสติ มาเรียบเรียงไว้ เพื่อ
ประกาศว่า อารัญญกิกขุทั้งหลาย หากเกิดความ
สะดุ้ง หวาดกลัวภัยในความมืดตามจินตนาการ หรือ
ถูกปีศาจแสดงภาพหลอน ต้องเจริญกุศลญาณ
ล้มปยุตตจิต ยึดพระพุทธรูป พระธรรมคุณ
พระสังฆคุณเป็นอารมณ์

อย่างไรก็ตาม คัมภีร์ปิตตคัมภีร์นี้ ผู้รจนา
พยายามเก็บความจากคัมภีร์อรรถกถาของพระสูตร
ที่ยกขึ้นเป็นพระปริตรบทนั้นๆ มาเรียบเรียง เป็น
คัมภีร์ปิตตคัมภีร์ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอเป็นตัวอย่างใน
การศึกษาเป็นประเด็นไป ดังนี้

ผู้รจนาขยายความเทวดานิมนตนคาถาว่า
(สคฺเค กาเม) ซึ่งไม่มีในคัมภีร์ปริตรปาลี ด้วยคำมี
อาทิว่า สคฺเค กาเม รูปे คิริสิขรตเต ฯลฯ เทวดานิ
มนตนคาถาว่า (สคฺเค กาเม) นี้ ไม่มีในคัมภีร์ปริตร
ปาลี แต่คาถานี้มีในหนังสือสวดมนต์ เจ็ดตำนาน
สิบสองตำนาน ทำให้ทราบว่า คัมภีร์ปิตตคัมภีร์นี้
น่าจะรจนาขึ้นในภายหลังหนังสือสวดมนต์เจ็ดตำนาน
สิบสองตำนาน เป็นต้น

จากตัวอย่างนี้ทำให้รู้ถึงประเพณีการเขียน
สังวรรณนาว่ามีการเชื่อมต่อ มีการนำเสนอเพื่อเข้าสู่

การอธิบายขยายความในสูตรหรือปริตรต่อไป และมี
การนำเสนอเพื่อเข้าสู่การอธิบายขยายความในคาถา
ต่อไป ด้วยวิธีนี้ ทำให้ผู้สนใจสามารถกำหนดเรื่อง
ที่ตนสนใจเป็นพิเศษ แล้วเข้าศึกษาเรื่องนั้นๆ ได้
โดยตรง

-สังวัณเณตพพท กับสังวัณณนาบท ผู้วิจัย
ขอแนะนำเสนอเป็นตัวอย่างนี้ :-

ย่ กิณฺจิติ ฯลฯ ตัวอย่างนี้ ผู้รจนาต้องการ
แสดงให้ทราบอรรถของ กิ-คัพทเป็นพิเศษว่า กิ-
คัพท ที่มีจิตต่อท้าย ใช้ในความหมายว่า เล็กน้อย หรือ
นิดหน่อย เป็นต้น

รูปวิเคราะห์ ตัวอย่างที่นำเสนอมานี้ จะเห็น
ว่าผู้รจนาแสดงรูปวิเคราะห์ เพื่อจำกัดความหมาย
ไม่ให้เปลี่ยน หรือยกย้าย หรือแสดงความหมายเอา
ตามความพึงชาน ของนักคิดประเภทเกจิอาจารย์

วิเคราะห์คัมภีร์ปิตตคัมภีร์ฉบับใบลานจาร อักษรขอมคัมภีร์ปิตตคัมภีร์

พบว่าคัมภีร์ปิตตคัมภีร์ฉบับใบลานจารอักษร
ขอมคัมภีร์ปิตตคัมภีร์ มีรายชื่ออยู่ในหอสมุดแห่งชาติ
และที่วัดบวรนิเวศวิหาร ทั้งยังมีต้นฉบับปริวรรต ที่
มูลนิธิภูมิพลโลกิกขุ จัดปริวรรตจากอักษรขอม เป็น
อักษรไทย แล้วมอบให้เก็บรักษาไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ
ซึ่งผู้วิจัย ใช้ต้นฉบับปริวรรตของมูลนิธิภูมิพลโลกิกขุ
ในการศึกษาวิเคราะห์ ถ้าพิจารณาปาฐะที่นำมา
ศึกษานี้ ผู้วิจัยพบเห็นพิรุณในการจาร (พิมพ์ดีด)
เพราะฉบับนี้ได้รับการตรวจทางให้ถูกตามต้นฉบับ
ใบลานที่จารเป็นอักษรขอม

วิเคราะห์การจาร-อักษร-โบราณ-สมัยที่จารอักษรขอมที่ใช้จารบนใบลานนั้น คงเป็นการจารโดยคัดลอกมาจากต้นฉบับที่เคยมีมาก่อน ครั้นพิมพ์ปริวรรตออกเป็นอักษรไทย และตรวจทานถูกต้องตามต้นฉบับเดิม แล้วมอบคืนต้นฉบับให้วัดบวรนิเวศพร้อมกับมอบฉบับปริวรรตชุดหนึ่งเก็บรักษาไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ

ฉบับปริวรรตซึ่งเก็บรักษาที่หอสมุดแห่งชาตินี้เอง ที่ผู้วิจัยใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ และจากการศึกษาต้นฉบับอย่างละเอียด โดยพยัญชนะ บท วากยะ ตลอดจนทั้งหมด ทำให้ทราบว่ามีการจารผิดพลาด ตกหล่น และจารเกินอยู่ไม่น้อยเลย ในที่นี้ ผู้วิจัยขอเสนอขอเป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

จารผิดพลาด คัมภีร์ปริตตคัมภีร์ ผู้คัดลอกคัมภีร์ ได้การจารตัวอักษรผิดพลาด โดยแบ่งเป็น 2 คือ สระและพยัญชนะ ผู้วิจัยสามารถพบเห็นเพียงสาธกมาขอเป็นตัวอย่างของความผิดพลาดในการจารเท่านั้น หากใช้เป็นการจับผิดจารคัดลอกพร้อมผู้ตรวจทานในสมัยนั้นแต่อย่างใดไม่ เพราะเพียงเกิดศรัทธาปสาทะ อุตสาหะในการสร้างคัมภีร์ไว้ในพระพุทธศาสนา หรือแม้การศึกษา การตรวจชำระสระพยัญชนะเป็นต้นให้ถูกต้องตามนัยที่นิรุตตัญญูบัญญัติไว้ ก็มีสุขวิบากมากมายที่จะต้องเสวยในอนาคต

สมัยที่จาร ผู้มีศรัทธาในการสร้างคัมภีร์ปริตตคัมภีร์ใบลาน และผู้จารควรจะเป็นบุคคลผู้มีชีวิตอยู่ในสมัยรัตนโกสินทร์ เพราะวัดบวรเกิดจากการรวบรวมการรวมอาราม ๒ แห่งเข้าด้วยกัน ในสมัยรัชกาลที่

3 หรืออาจจะเป็นไปได้ว่า คัมภีร์ปริตตคัมภีร์ใบลานฉบับนี้ มีอยู่ในอารามเดิมก่อนที่จะมีการรวมอารามไว้ในชื่อวัดบวรนิเวศก็เป็นได้

วิเคราะห์คัมภีร์บทจากคัมภีร์ที่นำมาเป็นบทตั้งอธิบาย คัมภีร์คัมภีร์ เป็นคัมภีร์ไขข้อความยาก ในคัมภีร์ปริตตบาลี เนื่องจากพระปริตร ที่ท่านโบราณจารย์รวบรวมมาเพิ่มเติม จากพระปริตรที่ปรากฏในคัมภีร์อรรถกถาทั้งหลาย จำนวนพระปริตรที่ท่านนำมาอธิบายในคัมภีร์ปริตตคัมภีร์นี้ มีจำนวน 11 บท เท่ากับจำนวนพระปริตรที่ปรากฏในคัมภีร์ปริตตปาลีฉบับมหาจุฬา

ท่านผู้รจนาศึกษาปาฐะโดยรอบคอบแล้วพิจารณาเห็นว่าบทในคัมภีร์ปริตตนั้น เป็นบทที่ยังมีเงื่อนไขข้อที่ชวนสงสัย ทำความเข้าใจได้ยาก ให้กลายเป็นบทที่ตั้งแห่งความรู้ อันเป็นวิสัยแห่งปัญญาญาณ ผู้วิจัยขอเสนอขอเป็นตัวอย่าง เช่น สคฺเคกาเม รูป ฯลฯ ในตัวอย่างนี้ เมื่อท่านจะพรรณนาความบทประกาศอัญเชิญเทวดา ให้มาสโมสรสนิมิบาดกัน ในที่นี้ เพื่อเป็นสักขีพยาน ในการบำเพ็ญบุญกิริยาวัตถุ อนุโมทนาบุญกิริยาวัตถุ และอำนวยความสวัสดิ มีสุขสืบไป ดังนั้นการกล่าวเชิญอุปัติเทวดาทั้งหลายบรรดามีสุคติภูมิ โดยจำแนกเป็นกามาวจรเทวดา รูปาวจรเทวดาเป็นต้นอย่างชัดเจนซึ่งท่านแสดงด้วย -ปาฐะว่า สคฺเค ฉสุ เทวโลเกสุ ทำให้ทราบว่า คำว่า สคฺเค หมายถึง กามาวจรเทพดา ๖ ชั้น จากปาฐะนี้ พบว่าบทอุทเทสว่า “สคฺเค” เป็นสัตตมิมิวัตติเอภวจนะ ส่วนบทนิทเทสว่า “ฉสุ เทวโลเกสุ” เป็นสัตตมิมิวัตติพหูวจนะ เท่ากับเป็นการบอกความหมายที่แท้จริงว่า สผู้มีสัตตมิมิวัตติที่แปลง

เป็นนั่น แม้เป็นเอกวจนะก็หมายถึงสิ่งของจำนวนมาก ดังปริภาสาที่ท่านกล่าวไว้ ในคัมภีร์ลัททนิติปทมาลากกล่าวถึงการใช้วิภัตดินามไว้ตอนหนึ่งว่า รูป โสฬสรูปภเวสุเทเวสุ ฯลฯ อตฺถิ ท่านขยายความด้วยบทว่า โสฬสรูปภเวสุ เทเวสุ คือ พรหมภูมิที่สามารถเห็นได้ด้วยจักขุ ฟังได้ด้วยโสตะ มีเพียง 15 ชั้นโดยเว้น อัสัญญสัตตพรหมออกไป เพราะอัสัญญสัตตพรหมเป็นอัสัญญสัตต์ ส่วนอรูปภูมิ พรหมที่เกิดในภูมิชั้นนี้ มีเพียงนามชั้น ๔ เท่านั้น หากมีรูปชั้นนี้รองรับแต่อย่างใดไม่จากนั้นแสดงให้เห็นถึงภุมมเทพที่อาศัยอยู่ ณ ยอดเขา เนินดิน หรือแม้ที่จอมปลวก

วิเคราะห์ วิธีการอธิบายหรือแก้บทคัณฐี

ในคัมภีร์นี้ ท่านผู้รจนานได้เลือกบทในคัมภีร์ปริตรที่พิจารณาเห็นว่า เป็นบทที่มีเงื่อนไข ทำความเข้าใจได้ยาก ด้วยวิธีแสดงอรรถูปัตติเป็นต้น ในที่นี้ ผู้วิจัยขอสาธกยกขึ้นแสดงพอเป็นตัวอย่างดังนี้ อรรถูปัตติ หมายถึงการแสดงต้นเหตุแห่งการเกิดขึ้นของพระสูตรนั้น พระอรรถกถาจารย์ ท่านกล่าวว่า มี ๔ ประการ คือ อัตตชฌมาสยะ ปรัชฌมาสยะ ปุจฉาวลิกะ และอรรถูปัตติกะ

ออตฺตชฌมาสโย ทรงแสดงตามตามอรรถาจารย์ของพระองค์ลำพังอย่างเดียว คืออย่างเช่นพระสูตรทั้งหลาย มีอากังเขยยสูตร วัตถสูตร มหาสตีปฏิฐานสูตร มหาสพายตนวิภังคสูตร อริยวงส์สูตร ฯลฯ โพชฌังคสูตร มัคคสูตร และมณฑลสูตรเป็นต้น เป็นการทรงยกขึ้นแสดงไปตามอรรถาจารย์ของพระองค์เอง โดยไม่มีใครได้ทูลอาราธนา

ปรัชฌมาสโย ทรงแสดงตามตามอรรถาจารย์ของผู้อื่น เช่นพระสูตรทั้งหลาย มีจุลลราหูโลวาหสูตร

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร อนัตตลักขณสูตร และเมตตสูตรเป็นต้น เป็นการทรงยกขึ้นพิจารณาแสดงไปตามอรรถาจารย์ ความอดทน ความพอใจ ความรู้ อภินิหาร และภาวะที่จะตรัสรู้ได้ของผู้อื่น โดยการบ่งให้บารมีแก่กล้าขึ้น

ปุจฉาวลิกะ ทรงแสดงตามอำนาจการถามอย่างเช่นพระสูตรทั้งหลาย มีเทวดาสังยุต มารสังยุต พรหมสังยุต ลักกัปปญฺหสูตร จุฬาทลลสูตร มหาเวทลลสูตร อาฬวกสูตร และขรโลมสูตรเป็นต้น เป็นการทรงยกขึ้นแสดงเป็นไปด้วยอำนาจการสอบถามของพุทธบริษัท ๔ มีเทวดา มาร พรหม และท้าวสักกะเป็นต้น

อตุปปัตติโก ทรงแสดงตามอำนาจแห่งเหตุเกิดขึ้น อย่างเช่นพระสูตรทั้งหลาย มีธัมมทนายสูตร มังสุปมสูตร และปาริฉัตตกุปมสูตร จุฬสีหนาทสูตร จันฑุปมสูตร ปุตตมังสุปมสูตร และอิทธิราชสูตรเป็นต้น เป็นการทรงยกขึ้นแสดงโดยอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตรัสเทศนา

รูปวิเคราะห์ หมายถึง การจำกัดความหมายของคำ ท่านผู้รจนาน เมื่อใดต้องการแสดงความหมายตามที่ต้องการ เมื่อนั้น ท่านจะขยายความ หรืออธิบายด้วยการแสดงรูปวิเคราะห์ เพราะรูปวิเคราะห์นั้นมีองค์ 6 ประการ มีคำว่า วจนํ วจนตุถยจฯ เปฯ ฉธา ชาเนยฺย ปณฺฑิตโต องค์ ๖ นี้เป็นตวงกำหนดความหมาย ที่พระคณิศรจนาจารย์นิยมใช้กำกับผู้วิจัยขอนำเสนอพอเป็นตัวอย่างดังนี้

ผู้รจนานจะจำกัดความหมายของคำว่า “ปริตต” ไว้ว่า “มนต์คุ้มครองป้องกันภัย” ท่านแสดงรูปวิเคราะห์ไว้ ในตัวอย่างนี้ ผู้รจนานประสงค์จะแสดง

การจำกัดความของคำว่า “ปริตต์” จึงแสดงรูปวิเคราะห์ ที่ประกอบด้วยองค์ ๖ มีวจน วจนตถิ จ เป็นต้น ผู้วิจัยขอยกรูปวิเคราะห์ขึ้นจำแนกตามนัยวิคิดหลักๆ ดังนี้ ในรูปวิเคราะห์ประเภทธาตุวิคิดหะว่า ปรี เสฏฐิ นิพพานิ ตายติ คมยตีติ วา ปริตต์นี้ ประกอบด้วยองค์ ๖ คือ วจนะ วจนัตถะ วจนเหตุ วจนเหตุชิตกะ วจนียะ และวจนียัตถะ โดยจำแนกอย่างนี้ สามารถใช้จำแนกได้ในรูปวิเคราะห์ประเภทธาตุวิคิดหะ และธาตุวัตถวิคิดหะ ส่วนสมาสวิคิดหะ สามารถนำสมาสประเภทกัตันตสมาสมาจำแนกได้ ส่วนที่เป็นศัพท์วิคิดหะสามารถนำมาจำแนกได้บางอย่าง

วิเคราะห์อาคารสถานแห่งวจนัตถะ

ที่นำมาประกอบการอธิบาย ผู้รจนาคัมภีร์ปริตต์คณฺจินี ได้นำปาฐะจากอาคารสถานมีคัมภีร์อรรถกถาเป็นต้น มาขยายความ หรือนำมาเป็นเนื้อหาของตน ด้วยวิธีแสดงอัฐูปัตติ และแสดงวจนัตถะ(ความหมายของคำ)เป็นต้น อันเป็นการจำกัดเอาเฉพาะความหมายที่ต้องการ อัฐูปัตติ มีความสำคัญมาก เพราะทำให้ทราบถึงมูลเหตุแห่งการแสดงพระธรรมเทศนา อันเกี่ยวกับประเทศ กาล บุคคล เรียกรวมๆกันว่า “วัตถุ” “นิทาน” ในอัมมปทอรรถกถา ท่านพระอรรถกถาจารย์ เมื่อจะพรรณนา มโนปุพฺพคฺมา ธมฺมา คธา เป็นต้นอาทิ ท่านเริ่มด้วยคำมีอาทิว่า “มโนปุพฺพคฺมา ธมฺมา ฯลฯ ปทน”ติ. มีปุจฉาว่า พระธรรมเทศนาที่ว่า ธรรมทั้งหลาย มีใจเป็นหัวหน้า มีใจเป็นใหญ่ สำเร็จด้วยใจ ถ้าคนมีใจชั่ว ก็จะถูกชั่วหรือทำชั่วตาม

ไปด้วย เพราะความชั่วนั้น ทุกข์ย่อมติดตามเขาไป เหมือนล้อหมุนตามรอยเท้าโคที่ลากเกวียนไป ฉะนั้น

พระศาสดาตรัสแล้ว ณ ที่ไหน ? วิสัชนาว่า พระองค์ตรัสแล้ว ณ กรุงสววัตถิ. มีปุจฉา (เป็นลำดับไป) ว่า พระองค์ทรงปรารภใคร ? มีวิสัชนาว่า พระองค์ทรงปรารภพระจักขุปาลเถระ. ดังได้สดับมา ในกรุงสววัตถิ มีภุมมที่ผู้หนึ่งชื่อมหาสุวรรณเป็นคนมั่งมี มีทรัพย์มาก มีสมบัติมาก (แต่) ไม่มีบุตร. ในตัวอย่างที่สาธกมานี้ จะเห็นว่า พระอรรถกถาจารย์ เมื่อท่านจะพรรณนาคัมภีร์ใดๆ ท่านจะแสดงมาติกาเป็นอุทเทสไว้เป็นข้อกำหนดก่อนเสมอ แล้วขยายความตามมาติกาที่ตั้งไว้ นั้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันการหลงประเด็นนั่นเอง

วจนัตถะ หมายถึงความหมายของคำ มีประเภทคือ 1.วจนัตถะ ที่แสดงความหมายของคำศัพท์ ท่านแสดงโดยอาการต่างๆ 2. วจนัตถะ ที่เป็นส่วนแสดงความหมายของคำศัพท์ องค์คุณ 1 ในจำนวนองค์ 6 ของรูปวิเคราะห์

วจนัตถะ ประเภทแรก เป็นการแสดงความหมายประเภทอเนกัตถะ และประเภทเอกัตถะ ขอนำเสนอพอเป็นนิทสสนะ แสดงความหมายของคำว่า “ปณฺชิต” และ “พาล” โดยท่านใช้คำว่า เย เกจิ เข้ามาเป็นตัวกำกับ ที่กล่าวมานี้ เป็นพฤติกรรมที่ปรากฏทางกาย ทางวาจา และทางใจ เมื่อว่า โดยสภาวะธรรมแล้ว ปณฺชิต หมายถึง สภาวะธรรมทั้งหลายที่มีสภาพเป็นบัณฑิต วจนัตถะประเภทหลัง ซึ่งเป็นองค์ 1 ในรูปวิเคราะห์นั่นเอง เพื่อให้ความเข้าใจง่าย ผู้วิจัยขอแสดงปริภาษาของรูปวิเคราะห์ดังนี้ก่อน จากปริภาษานี้ จะเห็นว่า วจนัตถะ เป็น

องค์ประกอบ 1 ใน 6 สำหรับวิธีจำแนกรูป
วิเคราะห์ด้วยองค์ ๖ นั้น ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้ว ในที่นี้
จะนำเสนอสาธก มาจำแนกพอเป็นนิตยสนนัยเท่านั้น
ส่วนที่เรียกว่าวจนัตถะ ได้แก่ ตายติ รกขติ
ให้ความหมายว่า รกขติ = รักษา ด้วยวจนัตถะนี้ ให้
ได้นิพนธ์บทว่า “ตา” ยังไม่ครบคำว่า “ปริตต”
ตามต้องการ ในตัวอย่างนี้ ท่านใช้บทว่า รกขติ เป็น
บทไขความ ในตัวอย่างที่ยกขึ้นนำเสนอนี้ จะเห็นว่า
ในส่วนที่เป็นวจนัตถะนั้น มีทั้งไขความ และขยาย
ความความ เพื่อให้ได้ความหมายที่ต้องการ เพื่อให้
สามารถกำหนดเนื้อความขอนิพนธ์บท แล้วแสดง
วจนะ ที่เรียกว่า อัญญาบท เป็นสื่อชักนำ ถ้า
เป็นวจนัตถะที่อยู่ใก้ติดคิดหะ จะมีสาธนะเป็นตัว
จำแนกความหมายอีกชั้นหนึ่ง

วิเคราะห์ความสัมพันธ์แห่งคัมภีร์ ปริตตคัมภีร์กับคัมภีร์ปริตร

เป็นคัมภีร์อธิบายพระปริตรบาลี เพราะพระ
โบราณจารย์คัดเลือกมาจากพระบาลีหลายเล่ม เช่น
มังคลสูตร รัตนสูตร กรณียเมตตสูตร มาจากขุททก
นิกาย ขุททกปาฐะ และสุตตนิบาต ชั้นธปริตรท่าน
นำมาจากวินยจุฬาคคบาลี อังคุตตรนิกายจตุกก
นิบาต และชาตกทุกนิบาติ โมรปริตรท่านนำมาจาก
ชาตกนิบาต วัฏฏกปริตรท่านนำมาจากชาตกนิบาต
และจรียาปิฎก ธชัคคสูตรท่านนำมาจากสังยุตต
นิกายสคาถวรรค อายานาฎยสูตร ท่านนำมาจาก
ทีฆนิกายปาถวรรค อังคุลิมาลปริตรท่านนำมาจาก
มัชฌิมนิกายมัชฌิมปณณาสกั โทษณังคปริตร นำมา
จากสังยุตตนิยามหาวรรคเป็นต้น เมื่อจะขยาย

ความบทที่พิจารณาเห็นว่ายากมีเงื่อนไขที่นำศึกษา
ท่านจะกลับไปศึกษาอรรถกถาของสูตรนั้นๆ แล้ว
นำเสนอโดยสังเขปบ้าง นำเสนอพร้อมทั้งอรรถกถา
บ้าง เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาของพระสูตรบท
นั้นๆ ที่ถูกรวบรวมไว้ในชื่อว่า พระปริตร

ในมังคลสูตรปริตตคัมภีร์นี้ ท่านผู้รจนายก
แสดงการพรรณนาออกเป็นสองส่วน ด้วยอำนาจบท
วรรณนา และอรรถวรรณนา ติดต่อกันลำดับกันไป
ผู้ใฝ่ใจศึกษาค้นคว้าตรวจสอบดู จึงทราบความที่ท่าน
ต้องการอธิบายในที่นี้โดยสังเขปเท่านั้นผู้ใดต้องการ
ความพิสดาร ผู้นั้นต้องศึกษาไปพร้อมกับอรรถกถา
วจนะ จึงสามารถเข้าใจได้ โดยตลอด

สรุปและอภิปรายผล

จากที่ผู้วิจัย ศึกษาคัมภีร์ปริตรคัมภีร์อย่าง
ละเอียด แล้วพบว่า ในคัมภีร์นี้ มีเนื้อหาสาระที่ควร
ศึกษา ผู้วิจัยขอสรุปเป็นประเด็น ๆ ไปดังนี้

- (1) การเขียนสังวรรณนา ท่านผู้เรียบเรียง
คัมภีร์ปริตรคัมภีร์ ได้นำเสนอเนื้อหา โดยยกเนื้อหาของ
ของพระปริตรขึ้นเป็นตัวตั้ง แล้วขยายความด้วยวิธี
สังวรรณนาแบบต่างๆ มีแบบอนุสนธิ แบบสังวัณณ
ศัพท์ปะกับสังวรรณนาเป็นต้น เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจ
อรรถกถาด้านพยัญชนลักกะและอรรถลักกะโดยย่อ
- (2) การอ้างอิง ท่านผู้เรียบเรียงคัมภีร์ปริตร
คัมภีร์ แม้ไม่กล่าวถึงคัมภีร์ หรือครูอาจารย์อันที่อาศัย
หาข้อมูลความรู้ใดๆ ไว้ในตัวคัมภีร์ของท่านเลย แต่
เมื่อท่านเรียบเรียงเนื้อความ กลับซ่อนอรรถกถาไว้
ในงานของท่านมากมาย เช่น เมื่อเขียนสังวรรณนา
เรื่อง “ปริตตคุณกถาคณูจีส์ลัณณนา” ท่านซ่อน

อาคารสถานไว้โดยยกเรื่องพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครั้ง
เสวยพระชาติเป็นมนุษย์เป็นต้นสร้างบารมี 30 ทศ

(3) ประเพณี ท่านผู้เรียบเรียงคัมภีร์ปริตร
คัมภีร์ แม้ไม่กล่าวถึงประเพณีไว้โดยตรง ท่านเริ่ม
คัมภีร์ด้วยคันถารัมภกถา เป็นอันบอกถึงประเพณี
นิยมของพระคันถรจนาคารย จากนั้นกล่าวถึงความมี
อยู่จริงของ อากาสัญญสทเวดาและภุมมัตถเวดาที่
เชื่อมโยงในพระพุทธศาสนา ทำให้ทราบว่ เมื่อ
พระภิกษุสามเณรจะสวดพระปริตร หรือแสดงธรรม
เทศนา ต้องกล่าวอัญเชิญภุมมเวดาเป็นต้น ให้มา
สดับรับฟังพระสัทธรรม เหมือนเป็นพยานแห่ง
การบำเพ็ญกุศล ทั้งยังเป็นการแสดงออกถึงเมตตจิต
คือความปรารถนาดีต่อสัมมาเทวาทั้งปวง

(4) อานุภาพ ท่านผู้เรียบเรียงคัมภีร์ปริตร
คัมภีร์ แสดงอานุภาพของพระพุทธคุณเป็นต้นด้วย
การอ้างสังขจวจา และการทำสังขจกิริยา อันก่อเกิด
เป็นอานุภาพของพระปริตรสามารถคุ้มครองป้องกัน
ภัยได้ ด้วยปาฐะมีอาทิว่าทั้งยังกล่าวถึงอานุภาพแห่ง
พระปริตร อันเป็นที่ยอมรับปฏิบัติเป็นสากล

(5) กรณียกิจ อกรณียกิจ ท่านผู้เรียบเรียง
คัมภีร์ปริตรคัมภีร์ แสดงกิจที่พระภิกษุควรทำอันได้แก่
ปาริสุทธิศีล ๔ สมาธิ และวิปัสสนา แล้วแสดงกิจที่
พระภิกษุควรทำอันได้แก่ อนุสนนา 21 อนุโคจร 6 องค์
คุณ 14 ประการของพระภิกษุผู้เจริญเมตตาภาวนา
แล้วเกิดผลในฉัพพาลัน

(6) มหาปุริสลักษณะเป็นต้น ท่านผู้เรียบเรียง
คัมภีร์ปริตรคัมภีร์ เห็นความสำคัญของมหาปุริ
สลักษณะ และอนุพยัญชนะ อันแสดงถึงผลของทาน
บารมีเป็นต้น ที่ทรงบำเพ็ญมาตลอดเวลา 4 อสงไขย

แสนกับ นี้เท่ากันกับเป็นการเชิญชวนให้บุพบริษัท
ดำรงตนอยู่ด้วยความไม่ประมาท หมั่นบำเพ็ญกุศล
จริยาเนื่องๆ

(7) ประเภทของพระอริยบุคคล ท่านผู้เรียบ
เรียงคัมภีร์ปริตรคัมภีร์ คงคำนึงถึงพระอริยบุคคลใน
พระพุทธศาสนา และต้องการปราชญ์ที่มักอ้าง
ต้นเป็นอริยผู้วิเศษแต่ไม่ใช่ผู้ประเสริฐ จึงแสดง
ประเภทของพระอริยบุคคล 54 ประเภท มีพระ
โสดาบัน ๓ ประเภทเป็นต้น อันเป็นการแสดงความ
แก่กล้า และอ่อนด้อยแห่งอินทรีย์ของพระอริยบุคคล
ทั้งปวง

(8) วิธีจริยพุทธคุณเป็นต้น ท่านผู้เรียบเรียง
คัมภีร์ปริตรคัมภีร์ ได้นำวิธีจริยพุทธคุณเป็นต้น ที่ทำ
ให้เกิดความแก่กล้า สามารถที่จะทำสงครามกับ
กิเลสรวมทั้งหลายได้

(9) บุคคลที่พระปริตรคุ้มครองและไม่
คุ้มครอง นอกจากนี้ คัมภีร์ปริตรคัมภีร์ นี้แสดง
อานุภาพ ของพระปริตรสามารถคุ้มครองบุญญาภิ
บุคคล ผู้ปราศจากปัจเจกนิกรรม ๓ ประการ คือ 1.
คนที่ทำอนันตริยกรรม 2. คนที่เป็นมิจฉาทิฎฐิ 3.
คนที่ไม่เชื่ออานุภาพของพระปริตร

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัย ศึกษาค้นคว้าความ
เกี่ยวเนื่องของคัมภีร์ปริตรปาฬิ ปริตตฎีกา และ
ปริตตคณฐิ กลับไปกลับมาหลายรอบ ทำให้เห็น
ความเชื่อมโยงระหว่าง

-พระบาลีเดิมที่พระเถระยกขึ้นเป็นปริตตปาฬิ
และอรรถกถาของบาลีตามอาคารสถานเดิม ของ

พระบาลีซึ่งสังวรธรรมาที่เป็นมูลปาฐะนั้น กับคัมภีร์
จตุภาณวารปาฬิ และจตุภาณวารอรรถกถา

-พระบาลีเดิมที่พระเถระยกขึ้นเป็นปริตตปาฬิ
และอรรถกถาตามอาคตสถานเดิม ของพระบาลีซึ่ง
สังวรธรรมาที่เป็นมูลปาฐะนั้น กับคัมภีร์ปริตตคณฺฐี
คัมภีร์ดังกล่าวมาทั้งหมดนั้น ล้วนมีเนื้อหาเชื่อมโยง
กัน โดยพิสดารบ้าง โดยสังเขปบ้าง ด้วยการคัดลอก
ต่อๆ กันมา

ดังนั้น ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะมี การศึกษา
เปรียบเทียบเนื้อหาในคัมภีร์ดังกล่าวมาวิเคราะห์
ความเหมือนและความต่าง ด้วยหลักของพยัญชน
ฉกคะ อรรถฉกคะ ไวยากรณ์ ฉันท์ อลังการ อัตถ
ปัตติ ปรมัตถธรรม วิถีจิต กรรม คติ ปฏิจจสมุ
บาท และสังขจะ จะเป็นประโยชน์มากต่อวง
การศึกษาวิชาการทางพระพุทธศาสนา ในประเทศที่
นับถือพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท ย่อมเข้าใจเรื่อง
พระปริตร จำนวนพระปริตร การท่องจำพระปริตร
การทำความเข้าใจพระปริตรการสวดพระปริตร
อานุภาพของพระปริตร ตลอดจนกระทั่งพิธีกรรมที่มี
พระปริตรเป็นแกนหลัก

คัมภีร์ปริตตปาฬิ เพราะท่านผู้รวบรวมเรียบ
เรียง เป็นพระเถระไม่ปรากฏนาม เพราะคัมภีร์นี้ไม่มี
ทั้งบทปณามกถา และบทนิคม จึงมิใช่คัมภีร์ประเภท
อรรถกถาฎีกาเป็นต้น แต่เป็นคัมภีร์ประเภทพระบาลี
หมายถึงเป็นพุทธวจนะ ประกอบด้วยพระปริตร 11
บท โดยมีบทชุมนุมเทวดา ธรรมสรวนกาล นมกการ
สรณตฺตย เทวตานิมนฺตนคาถา เมตตานิสฺสคาถา
ธมฺมสรวนานิสฺสกาถา เป็นบทนำอยู่ข้างหน้าของพระ
ปริตร

คัมภีร์จตุภาณวาร เพราะแต่โบราณมา พระ
เถระชาวลังกา กำหนดพระปริตรสำหรับสวดไว้ 4
ภาณวาร แม้พระสงฆ์ชาวสยามก็ยอมรับพระปริตรใน
กำหนดนี้เช่นกัน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า จตุภาณวาร
ปัจจุบันมีฉบับพิมพ์ของมหาจุฬาย ที่จัดพิมพ์รวมไว้ใน
คัมภีร์สารัตถสมุจจัยจตุภาณวารอรรถกถา และฉบับ
มหามกุฏฯ พิมพ์รวมไว้ในสวดมนต์ฉบับหลวง โดยที่
เรียกว่า ปริตตฎีกา เพราะท่านพระเตโชที่ปเถระ
อธิบายขยายความพระปริตตปาฬิไว้โดยเก็บความ
จากคัมภีร์อรรถกถาเป็นต้น มาเป็นบทขยายความ
ปริตตปาฬิ

คัมภีร์ปริตตคณฺฐี เพราะท่านผู้รจนา ได้
ประมวลศัพท์ยาก หมายถึงที่เข้าใจยาก มาตั้งเป็น
บทสงวนคุณเฉพาะ แล้วขยายความด้วยบทสงวนคุณ
ประมวลเนื้อความจากคัมภีร์ต่างๆ มีคัมภีร์อรรถกถา
ของพระปริตรบทนั้นๆ มาเป็นบทขยายความ
เนื้อความในคัมภีร์ปริตตคณฺฐีนี้ เนื้อความเหล่านั้น
ล้วนมีแหล่งที่มาโดยแน่นอน เดิมคัมภีร์นี้เป็นอักษร
ขอมบนใบลาน ผู้วิจัย พบเห็นคัมภีร์นี้ พิจารณาเห็น
ประโยชน์ ในคัมภีร์นี้เป็นอย่างยิ่ง จึงได้นำมาศึกษา
วิเคราะห์ ในด้านต่างๆ มีด้านความหมายของคำ
ประวัติความเป็นมา การสวดสาธยาย ตลอดจนถึง
อานุภาพของพระปริตรเป็นต้น

คำว่า ปริตต แปลว่า น้อย, เล็กน้อย, เช่น
ภิกษุรับจีวรของภิกษุณีผู้เป็นญาติ คือ เอาของที่มีค่า
น้อย แลกกับของมีค่ามาก ถือวิสาสะเอามา
สภาวะธรรมเหล่านี้ชื่อว่าเป็นปริตตะจึงหมายเอา
กามาวจรเจตนากรรม 20 คือ อกุศลเจตนากรรม 12
มหากุศลเจตนากรรม 8 ที่เกิดในขณะเจริญเมตตา

อุปมัญญา ที่ยังไม่ถึงอุปนาสมาธิ ที่แปลว่า การป้องกัน, รักษา, ค้ำครอง เช่น ภิภษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิภษุแผ่เมตตาจิตให้ตระกูลพญาภู 4 ตระกูลนี้เพื่อค้ำครองรักษาตน ป้องกันตน ภิภษุทั้งหลายนถุญนั้ณเจริญพระปริตร ทำการรักษานั้ณแล้ว จึงเที่ยวแสวงหาอาหารต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ดอก และผลไม้ ในถันที่หากิน ท่านพระภิกษุจารย์ แสดงคำ ว่า ปริตต นั้ มีความหมายรวมถึงอุปรณั้ ที่สามารถใช้ยึดเหนี่ยวจิต ให้ปราศจากความกลัวได้ แม้พระโพธิสัตว์ก็ใส่ทรายเสกด้วยพระปริตที่ศิระะ และวง ด้ายเสกด้วยพระปริต ถือพระขรรค์ยืนอยู่ในศาลานั้ณ นั้ณแล ให้อรุณขึ้นไป เพื่อกำจัดอุปัทวะเหล่านั้น ท่านพระอานนทก็เรียนเอา เมื่อจะกล่าวเพื่อเป็นปริตร จึงเอาบาตรของพระผู้มีพระภาคตักน้ำมา เดินประพรม ไปทั่วพระนคร

พระอาจารย์ธัมมานันทะ ให้ความหมายว่า ปริตต แปลว่า เครื่องป้องกันรักษา เมื่อภัยอันตราย อยางใดอยางหนึ่งเกิดขึ้นแล้ว พระปริตรนี้สามารถ ช่วยปัดเป่าภัยอันตรายนั้น ๆ ให้ระงับดับหายไปได้

ท่านพระคันธสาราภิวงค์ ให้ความหมายคำว่า ปริตต แปลว่า เครื่องค้ำครอง คือ ป้องกันอันตราย ภายนอก มีโจร ยัภษั สัตว์ดิรจาน และป้องกัน อันตรายภายในมีโรคภัยไข้เจ็บเป็นต้น คำว่า คนฐึ ท่านแสดงความหมายว่า เงื่อน, ขอด, ปุ่ม, ปม กล่าว โดยสรุปรู คำที่เข้าใจยาก หรืออาจให้เกิดความสับสน เมื่อรวมคำทั้งสองเข้าด้วยกันเป็น ปริตตคนฐึ = เงื่อน , ขอด ในบทพระปริตร

การคัดเลือกพุทธวจนะมาเป็นพระปริตร พระอรรถกถาจารย์ หมายเอาบทสวดที่เรียกว่าพระ

ปริตร ซึ่งพระโบราณาจารย์คัดเลือกพุทธวจนะใน พระวินัย และพระสูตรยกขึ้นเป็น “ปริตร” มนต์เครื่อง ค้ำครองป้องกัน บางบท เป็นพระสูตรที่เกี่ยวกับการ ดำเนินชีวิต บางบทเป็นการทำสังจกิริยา บางบทเป็น การแผ่เมตตา บางบทเพียงจิตยิดหนวงเป็นอารมณั้ แล้วยอมสลายความหวาดกลัวที่เกี่ยวกับการดำเนิน ชีวิต ที่สามารถพิสูจน์ได้ เริ่มต้นจาก มงคล (เหตุแห่ง ความเจริญ) ข้อที่หนึ่งว่า อเสวนา พาลานั้ การไม่ คบคนพาล

เรียกว่า คนพาล เพราะท่านให้คำอธิบายไว้ว่า พาลานั้ ได้แก่ คนทั้งหลาย ชื่อว่า พาล เพราะยอมไม่ รู้จักทิวฐฐัธมมีกัตถประโยชน์และสัมปราธิกัตถ ประโยชน์ คนเหล่านั้น ประเภทไหน ชื่อว่า พาล คือ คนทุกประเภท ผู้ถึงพร้อมด้วยอกุศลกรรมมถ 10 มี ปาณาติบาตเป็นต้น คนเหล่านั้น ชื่อว่าเป็นคนพาล ดังพุทธวจนะเป็นต้นว่า เมื่อรู้จักคนพาล และสภาวะ ของคนพาลแล้ว คราวนี้ลองมองไปรอบๆ ตัว ทั้ง มิตรและศัตรู จะพบเห็น และสามารถประมาณได้ว่า ที่คบอยู่นั้ณเป็นคนพาลหรือไม่ เรามีศรัทธาไม่มั่นคง พอหรือเปล่า จึงยังไปปฏิบัติตามมงคลข้อที่ ๑ ไม่ได้ นั้คือธรรมข้อแรกแห่งการดำเนินชีวิตไปสู่ความเจริญ หรือเรียกว่าเป็นการเริ่มพัฒนาจิตวิญญานชั้นที่ 1

ที่เกี่ยวกับการทำสังจกิริยา เช่น รตนสูตร พระสูตร หรือปริตรบทนี้ เป็นการแสดงถึงสิ่งที่มีอยู่ จริง ทั้งโดยบุคคลและโดยคุณธรรม เริ่มต้นที่คาถา แรกว่า ยั ภิณจิ วิตตั อธิ วา ฯลฯ สุวตถิ โหตุ . ทรัพย์เครื่องปลื้ใจ หรือรัตนชาติที่ประณีตใด ๆ ที่มีในโลกนี้ ในโลกอื่น หรือในสวรรค์ ทรัพย์หรือรัตน ชาตินั้น ๆ ที่เสมอด้วยตถาคต ไม่มีรัตนะคือ

พระพุทธเจ้านี้ เป็นรัตนะอันประณีต ด้วยสัจจะนี้ ขอให้มีควมสวัสดิ คาทาบทนี้ เป็นการกล่าวคำสัจที่ พระผู้มีพระภาคตรัสไว้เอง หรือเหมือนในองคฺุลิมาล ปรีตรว่า ยโตหิ ภคินิ อริยาย ชาติยา , ฯลฯ โสตุติ คพทสุสาติ. ดูกรน้องหญิง จำเดิมแต่อาตมภาพเกิด โดยอริยชาติแล้ว มิได้รู้สึกจงใจปลงชีวิตสัตว์เลย ด้วยสัจจะนั้น ขอควมสวัสดิจึงมีแก่เจ้า และจงมีแก่ บุตรในครรรค์ของเจ้าเถิด

จากปรีตรทั้งสองบทนี้ จะเห็นว่า โดยยกคำ สัจ ขึ้นเป็นตัวตั้ง แล้วอ้างถึงอานุภาพของคำสัจ พระปรีตรที่กำลังสาธยาย หรือฟังอยู่ ก็สามารถ ปกป้องคุ้มครอง ขจัดภัยอันตรายได้แล้ว บางบทเป็นการแผ่เมตตา พระปรีตรในส่วนนี้ สามารถใช้ได้ผล มา ทั้งสมัยก่อนพุทธกาล สมัยพุทธกาล หลัง พุทธกาล จวบจนปัจจุบัน

สมัยก่อนพุทธกาล ที่ท่านใช้แผ่เมตตาเช่น ชันธปรีตร ในอรรถอุปัติติของพระปรีตรบทนี้ ปราภฏ ในอรรถภคินิ ผู้วิจัยขอเสนอโดยส่วเขปดังนี้ :- พระโพธิสัตว์ เสวยพระชาติเป็นพระฤาษีโพธิสัตว์ สอนมนต์สำหรับแผ่เมตตาแก่ตระกูลพญาทั้ง 4 และ บริวารทั้งหลายด้วยปาฐะมีอาทิว่า วิรูปกุเช หิ เม เมตตํ ทำให้ศานุศิษย์ปลอดภัยจากสัตว์พิษน้อยใหญ่ ทั้งปวง สามารถอยู่ประพตพรตพรหมจรรย บ้างได้ ฌาน บ้างตั้งมั่นได้กุศลสัมมาปฏิบัติ ในสมัยพุทธกาล พระผู้มีพระภาคตรัสสอนให้ภิกษุ ด้วยพระดำรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุแผ่เมตตาจิตให้ ตระกูลพญา 4 ตระกูลนี้เพื่อคุ้มครองตน เพื่อรักษา ตน เพื่อป้องกันตน และทรงสอนวิธีแผ่เมตตาไปยัง ตระกูลพญาด้วยพระดำรัสว่า

ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายอยู่ในป่าก็ดี อยู่ใน โคณไม้ก็ดี อยู่ในเรือนว่างก็ดี ฟังระลึกถึงพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าเถิด ความกลัวไม่ฟังมีแก่เธอ ทั้งหลาย ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งก็ดี ความ ขนพองสยองเกล้าก็ดีจักไม่มีเลย จากพุทธดำรัสนี้ จะเห็นว่า เพื่อการยึดเอาพุทธคุณ ธรรมคุณ หรือ สังฆคุณ เป็นอารมณ์ ในขณะนั้น ความกลัว ความ หวาดสะดุ้งก็ดี ความขนพองสยองเกล้าก็ดี จักไม่มี เลย ดังนั้น บัณฑิตสามารถพิจารณาไตร่ตรอง ถึง เหตุผลที่พระเถรานุเถระทั้งหลาย คัดเลือกพระสูตร ต่างๆมาเป็นพระปรีตร

จำนวนพระปรีตร เนื่องจาก พระปรีตรมี อานุภาพเป็นที่รู้จัก ในประเทศที่ยอมรับนับถือพระ พุทธศาสนิกายเถรวาท ซึ่งแพร่หลายอยู่ในหลาย ประเทศ จึงมีคัมภีร์ปรีตรแต่ละฉบับแตกต่างกันไป มีจำนวนพระปรีตรไม่เท่ากัน เพื่อความไม่สับสน ผู้เขียนขอเสนอไปตามลำดับเริ่มที่คัมภีร์ปรีตปาฬิ

พระปรีตรภาณวารบาลี แต่โบราณมา พระ เถระชาวลังกา กำหนดพระปรีตรสำหรับสวดไว้ 4 ภาณวาร แม้พระสงฆ์ชาวสยามก็ยอมรับพระปรีตรใน กำหนดนี้เช่นกัน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า จตุภาณวาร ปัจจุบันมีฉบับพิมพ์ของมหาจุฬาฯ และฉบับมหามกุฏฯ พิมพ์รวมไว้ในสวดมนต์ฉบับหลวง

วิธีเจริญ พระปรีตร เคยมีมาก่อนสมัย พุทธกาล มนุษย์เป็นผู้สวดบ้าง ดิรัจฉาน คือหงส์ และนกเป็นผู้สวดบ้าง บทมนต์เหล่านั้น เคยเปล่ง อานุภาพมาแล้ว แม้ในครั้งพุทธกาล ยิ่งเปล่ง อานุภาพถึงขีดสุด เพราะเป็นบทมนต์ที่ออกจากพระ โอษฐ์ของพระพุทธเจ้า จึงเรียกว่า “พุทธมนต์” ต่อมา

บทมนต์ดังกล่าวนั้น ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องป้องกันภัย จึงเรียกกันใหม่ว่า ปริตร (ปริตต) พระผู้มีพระ มี พุทธาณุญาต ให้ภิกษุณีเรียนพระปริตร สอนพระ ปริตร ทรงจำ สวดสาธยายพระปริตรได้ โดยไม่เป็น อาบัติ ด้วยพระดำรัสว่า

ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงเรียนมนต์เครื่อง รักษาชื่ออาณานาฎิยะ จงเล่าเรียนมนต์เครื่องรักษา ชื่ออาณานาฎิยะ จงทรงจำมนต์เครื่องรักษาชื่อ อาณานาฎิยะไว้ ภิกษุทั้งหลาย มนต์เครื่องรักษาชื่อ อาณานาฎิยะนี้ ประกอบด้วยประโยชน์ เพื่อคุ้มครอง เพื่อรักษา เพื่อไม่ถูกเบียดเบียน เพื่ออยู่สำราญของ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาทั้งหลาย

พระศาสดาทรงส่งภิกษุเหล่านั้นไปนั่งใน มณฑปนั้น. พรหมณ์สามภรรยาให้เด็กนอนบนตั่ง แล้ว. ภิกษุทั้งหลายสวดพระปริตร 7 คืน 7 วัน ไม่มี ระหว่าง. ในวันที่ 7 พระศาสดาเสด็จมาเอง. เมื่อพระ ศาสดานั้นเสด็จไปแล้ว. พวกเทวดาในจักรวาลทั้งสิ้น ประชุมกันแล้ว. ก็อรุทธกษัตริย์ตนหนึ่งบำรุงทำว เวสสวณ 12 ปี เมื่อจะได้พรจากสำนักทำวเวสสวณ นั้น ได้ว่า ในวันที่ 7 จากวันนี้ ท่านพึงจับเอาเด็กนี้. เพราะฉะนั้น ยักษ์ตนนั้นจึงได้มายืนอยู่. ก็เมื่อพระ ศาสดาเสด็จไปในมณฑปนั้น. เมื่อพวกเทวดามีศักดิ์ ใหญ่ประชุมกัน. พวกเทวดามีศักดิ์น้อยลดถอยไป ไม่ได้โอกาสหลีกเลี่ยงไปตลอด 12 โยชน์ถึงอรุทธกษัตริย์ก็ได้หลีกเลี่ยงไปยืนอย่างนั้นเหมือนกัน.

ภิกษุผู้จะกระทำพระปริตร ไม่ควรนั่งสวดในที่ แฉ่ง ควรปิดประตูและหน้าต่างแล้วจึงนั่ง ควรให้รับ ลิกขาบทก่อนแล้วสวดพระปริตร แก่บุคคลผู้ตั้งอยู่ใน ศิล ให้จัดอาสนะบูชา ตามประทีป ปัดกวาดลานพระ

เจตีย์ แล้วสวดมงคลกถา ควรประกาศเชิญเทพ ทั้งหมดชุมนุม ควรบอกแก่เทวดาทั้งหลายว่า พวก ท่านจงรับรู้ไว้เถิดว่าอมนุษย์ตนนี้ ไม่ยอมทำตามคำ ของพวกเรา เราจักทำพุทธอาชญาณี ดังนี้ การสวด พระปริตรนี้ เป็นปริกรรมของศฤงษณ์ก่อน ก็ถ้าภิกษุ ถูกอมนุษย์เข้าสิง ควรล้างอาสนะแล้วประกาศให้ ประชุมกันทั้งหมด ให้ส่วนบุญในการบูชาผีของหอม และดอกไม้เป็นต้น แล้วพึงสวดพระอาณานาฎิยปริตร นี้เป็นปริกรรมของภิกษุทั้งหลาย

ในการสวดพระปริตรนั้น ผู้สวดควรคำนึง เสมอว่า เรากำลังแสดงธรรม ที่พระพุทธเจ้าเคยทรง แสดงไว้เรากำลังกล่าวคำที่พระอริยเจ้าทั้งหลายเคย กล่าวไว้ เรากำลังกล่าวสมมติสังขะ ที่รักษาปรมาต ม์สังขะ และอริยสังขะไว้ คำเหล่านี้ เราจักสาธยายให้ ถูกต้องตามอักขรจุจารณวิธี และทำวากยวิธานให้ หมดจด อานุภาพหรืออานิสงส์ของพระปริตร จะมี อานุภาพเต็มที่ ก็ต่อเมื่อผู้สวดสาธยายเป็นผู้ถึงไตร สรณคมน์ สมาทานรักษาศีล เจริญสมณะ วิปัสสนา มี จิตกอบปรด้วยเมตตาสวดสาธยาย ถูกต้องตาม อักขรวิธี เข้าใจความหมายทุกบท

ในชั้นปริตร พระโพธิสัตว์ เสวยพระชาติเป็น พระฤาษีโพธิสัตว์ สอนมนต์สำหรับแม่เมตตาแก่ ตระกูลพญาทั้ง ๔ และบริวารทั้งหลายด้วยปาฐะมี อาทิวา วิรูปกฺเข ทิ เม เมตต์ ทำให้ศานุกิษย์ ปลอดภัยจากสัตว์พิษน้อยใหญ่ทั้งปวง สามารถอยู่ ประพฤติพรตพรหมจรรย์ ได้กุศลสัมมาปฏิบัติ ครั้น สิ้นชีวิต ผู้ที่ได้ฌาน ย่อมเข้าถึงพรหมภูมิ ที่ตั้งในกุศล สัมมาปฏิบัติ ย่อมเข้าถึงกามาวจรสุคติภูมิ เสวยสุข

วิพากษ์ทั้งในปฏิสนธิกาล และประวัติกาล ด้วย
อาณาภาพของกุศลอุปการปรีชเวทนียกรรม

ในวิฎฎกปริตร พระโพธิสัตว์ เสวยพระชาติ
เป็นลูกนกคุ้ม เพิ่งลี้มตาตูลูก อาศัยอยู่ในรังกับบิดา
มารดา วันหนึ่งขณะบิดามารดาออกหาอาหาร เกิด
ไฟไหม้ป่า รุกลามมาโดยรอบทิศ ลูกนกคุ้มเห็น
อัคคีภัยเฉพาะหน้า จึงตั้งสติกำหนดจิตทำสังขะกิริยา
ที่เรียกว่ามนต์กันไฟ ด้วยปาฐะมีอาทิว่า อตฺถิโลกเ
สีลคฺโคณ ด้วยมนต์บทนี้ พื้นที่โดยรอบประมาณ 16
กรีส ปลอดภัยจากอัคคีภัยโดยสิ้นเชิง

จากคำวิชันนาของพระนาคนเสนาเถระวิชันนาไว้
ที่ผู้เขียนนำเสนอโดยย่อนี้ ทำให้ทราบว่า พระปริตร ที่
บุคคลผู้แม้มีศีล สมาธิ ปัญญา หมายถึงเจริญสมถ
กัมมัฏฐาน วิปัสสนากัมมัฏฐานมาเป็นอย่างดี เปล่ง
วาจาสดุดอย่างชัดเจน แม้มีอาณาภาพมาก แต่ก็ไม่
คุ้มครองคนที่สิ้นอายุขัย คนที่ทำอนัตตริยกรรม
เป็นมิชฌาปฏิญญี และไม่มีศรัทธา คือไม่เชื่อในคุณพระ
รัตนตรัย ไม่เชื่อกรรมและผลของกรรม

เอกสารอ้างอิง

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2506) พระไตรปิฎกภาษาบาลี. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2500. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรือง ธรรม,
_____ .ปฏิภาณภาษาบาลี (2539-2545) ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
โรงพิมพ์วิญญูณ,
มหามกุฏราชวิทยาลัย.(2525) พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับสยามรัฐเถปิฎก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหา
มกุฏราช,
_____ .พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา(2534) แปล. ชุด 91 เล่ม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย,
คัมภีร์จุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและคัมภีร์สารัตถสมุจจยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์วิญญูณ,
เสฐียรพงษ์ วรรณปก.(2549) ไปสืบพระพุทธศาสนาที่ศรีลังกา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์น้ำฝนไอเดีย

	Name:	Phra Sri Suthammuni (Boonthiem Yunmaster)
	Address:	Wat Pichayutharam Ramaram Worawihan
	Education:	Master of Buddhist Pali
	Work:	Acting Director of Campus Offices Head of Major in Bali and Sanskrit